

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Одеського національного
університету
імені І.І. Мечникова

В.О. Іваниця

«18» червня 2026 р.

В И Т Я Г

**з протоколу № 2 міжкафедрального семінару
кафедри адміністративного та господарського права
економіко-правового факультету
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
від 01 червня 2026 р.**

ПРИСУТНІ:

17 осіб, з яких 7 наукових та науково-педагогічних працівників кафедри адміністративного та господарського права: Миколенко Олександр Іванович – завідувач кафедри, д.ю.н., проф.; Гаран Ольга Володимирівна – д.ю.н., проф.; Баламуш Мар'яна Анатоліївна – к.ю.н., доц.; Білик Павло Петрович – к.ю.н., доц.; Ільєва Наталія Василівна – к.ю.н., доц.; Добровольська Ніна Василівна – к.ю.н., доц.; Лазарева Мар'яна Іванівна – ст. викладач.

На науковому семінарі присутній здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Пузирний Олександр Олександрович.

На науковий семінар запрошені: Токарчук Людмила Михайлівна – декан економіко-правового факультету, професор кафедри цивільно-правових дисциплін, д.ю.н., проф.; Орловський Богдан Михайлович – гарант освітньо-наукової програми «Право», професор кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики ОНУ імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Масін Віктор Миколайович – в. о. завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ імені І. І. Мечникова, к.ю.н., доц.; Чуваков Олег Анатолійович – завідувач кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики ОНУ імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Смітюх

Андрій Володимирович – проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародного співробітництва ОНУ імені І. І. Мечникова, професор кафедри цивільно-правих дисциплін, д.ю.н.; Миколенко Олена Миколаївна – професор кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики ОНУ імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Степанова Тетяна Валеріївна – завідувача кафедрою конституційного права та правосуддя ОНУ імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Левенець Анжела Вікторівна – доцент кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ імені І. І. Мечникова, к.ю.н., доц.; Борщенко Владлена Валеріївна – доцент кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ імені І. І. Мечникова, к.ю.н.; Павлова Тетяна Олександрівна – доцент кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики ОНУ імені І. І. Мечникова, к.ю.н., доц.

З присутніх – 8 докторів наук, 8 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуючий на науковому семінарі – Чуваков О.А. – д.ю.н., проф., завідувач кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики.

Секретар – Баламуш Мар'яна Анатоліївна – к.ю.н., доц., доцент кафедри адміністративного та господарського права.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспіранта кафедри адміністративного та господарського права Пузирного Олександра Олександровича на тему «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», з галузі знань 08 «Право».

Тему дисертації затверджено 03 жовтня 2022 р. на засіданні Вченої ради економіко-правового факультету Одеського національного університету, протокол № 3 та 25 жовтня 2022 р. на засіданні Вченої ради Одеського національного університету, протокол № 3.

Робота виконана на кафедрі адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Гаран Ольга Володимирівна.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь здобувача Пузирного Олександра Олександровича за матеріалами дисертаційної роботи «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Здобувач представив основні положення своєї дисертації, акцентувавши увагу на її актуальності, меті та завданнях, предметі й об'єкті, науковій новизні, а також на основних результатах, отриманих в результаті проведеного дослідження.

2. Запитання до здобувача.

По доповіді було задано 4 запитання, на які Пузирний О. О. дав ґрунтовні та змістовні відповіді. Питання задавали:

- 1) *завідувач кафедри конституційного права та правосуддя, д.ю.н., проф. Степанова Тетяна Валеріївна;*
- 2) *професор кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики, д.ю.н., проф. Орловський Богдан Михайлович;*
- 3) *доцент кафедри адміністративного та господарського права, к.ю.н., доц. Білик Павло Петрович;*
- 4) *доцент кафедри адміністративного та господарського права, к.ю.н., доц. Добровольська Ніна Василівна.*

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Пузирного О. О. виступили *експерти*:

- 1) *декан економіко-правового факультету, доктор юридичних наук, професор Токарчук Людмила Михайлівна;*
- 2) *доцент кафедри адміністративного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент Ільєва Наталія Василівна.*

Д.ю.н., проф. Токарчук Людмила Михайлівна зазначила, що дисертація характеризується системним підходом до предмету дослідження, її структура повністю відповідає цілям і завданням дослідження, що дозволило здобувачу послідовно і всебічно розкрити проблематику та запропонувати аргументовані висновки. Дисертаційна робота Пузирного О. О. є самостійним, оригінальним, завершеним дослідженням, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою

Кабінету Міністрів України № 507 від 3 травня 2024 р. Дисертація на тему «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні» може бути рекомендована до захисту, а її автор до присвоєння наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право».

К.ю.н., доц. Ільєва Наталія Василівна підкреслила, що запропоноване до експертизи дослідження відповідає вимогам, які встановлені національним законодавством для дисертацій докторів філософії. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується критичним аналізом наявних використаних джерел, вітчизняного законодавства, статистичних матеріалів та матеріалів практики. Дисертація на тему «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні» може бути рекомендована до захисту, а її автор, Пузирний Олександр Олександрович, до присвоєння ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право.

В обговоренні взяли участь присутні на науковому семінарі:

д.ю.н., проф. Степанова Т. В., к.ю.н., доц. Баламуш М. А., к.ю.н., доц. Добровольська Н. В.

Д.ю.н., професор Степанова Тетяна Валеріївна підтримала актуальність теми роботи, наголосила на істотному значенні проведеного Пузирним О. О. дослідження для розвитку науки адміністративного права і процесу та вдосконалення практики діяльності адвоката в адміністративному процесі. Робота носить завершений та логічний характер, а її автор - Пузирний О. О. заслуговує на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

К.ю.н., доцент Баламуш Мар'яна Анатоліївна зазначила, що тема дослідження є актуальною та зосередила увагу на теоретичній складовій роботи. Зокрема, були відзначені зусилля здобувача щодо розгляду адміністративного провадження як форми розгляду адміністративних справ в порядку, передбаченому чинним законодавством. Баламуш М. А. запропонувала рекомендувати до захисту дисертаційну роботу «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні», подану Пузирним О. О. на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

К.ю.н., доцент Добровольська Ніна Василівна висловила загальне позитивне враження від проведеного дослідження та запропонувала рекомендувати до захисту дисертаційну роботу «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні», подану Пузирним О. О. на

здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

З характеристикою здобувача виступила науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Гаран Ольга Володимирівна, яка ознайомила присутніх із висновком наукового керівника. Вона підкреслила, що індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи аспіранта були виконані в повному обсязі. Дисертація Пузирного О. О. відповідає всім вимогам, що висуваються чинним законодавством до подібного роду кваліфікаційних робіт.

Виходячи з цього, Гаран Ольга Володимирівна запропонувала рекомендувати до захисту дисертаційну роботу «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні», подану Пузирним О. О. на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальність 081 Право.

ВИСНОВОК

**міжкафедрального наукового семінару про наукову новизну,
теоретичне та практичне значення результатів дисертації
на тему «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному
провадженні» здобувача
Пузирного Олександра Олександровича
за спеціальністю 081 Право**

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри.

Процесуальна юридична наука завжди розглядала процесуальну форму як атрибут діяльності суду і лише в поодиноких працях зміст, роль та значення процесуальної форми поширювались на інших учасників процесу. Адвокат є учасником адміністративних процесуальних правовідносин, що підтверджується положеннями КАС України. Втім, форми його участі в адміністративних процесуальних правовідносинах так і не отримали належного теоретичного обґрунтування. В спеціальній літературі відсутні комплексні праці, які присвячені розкриттю процесуальних форм участі адвоката в адміністративному провадженні. Це й зумовлює актуальність проведення комплексного дослідження норм адміністративного права, які регулюють форми участі адвоката в адміністративному провадженні.

Дисертаційна робота Пузирного О. О. виконана згідно з планом науково-дослідної роботи кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І.І. Мечникова на 2023-2027 рр. «Дослідження євроінтеграційних шляхів розвитку публічного та приватного права України» (номер державної реєстрації 0123U102371).

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки за темою НДР: фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави.

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності не застосовується. Індекс УДК: 342.9.03:347.965(043.5). Коди тематичної рубрики НТІ: 34 – Право. Юридичні науки.

2. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертація Пузирного О. О. є першим комплексним дослідженням, яке присвячене аналізу процесуальних форм участі адвоката в адміністративному провадженні, розробці теоретичних доробок до концепції процесуальної форми, а також вдосконаленню положень адміністративного процесуального законодавства.

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Запропоновані Пузирним О. О. наукові положення, рішення, висновки та отримані результати є обґрунтованими та достовірними. Достовірність та обґрунтованість забезпечені ретельним вивченням наукових праць за проблематикою дослідження та актів національного і міжнародного законодавства (всього у списку використаних джерел 208 позицій), а також підтверджується результатами апробації на конференціях. Висновки відображають суть проведених досліджень, узагальнюють та систематизують пропозиції автора.

4. Наукова новизна результатів дисертації.

У результаті проведеного дослідження особисто здобувачем сформульовано нові наукові положення і висновки, що мають наукову новизну та виносяться на захист, зокрема:

уперше:

- запропоновано і обґрунтовано адміністративне провадження розглядати через призму адміністративно-правового регулювання і використовувати в національному законодавстві та категоріальному апараті адміністративного права як універсальну категорію, яка характерна як для адміністративного процедурного, так і адміністративного процесуального права;

- на підставі загального аналізу особливостей участі адвоката в адміністративних процесуальних правовідносинах комплексно визначено перелік проблемних питань теоретичного і практичного характеру, які звужують процесуальні можливості адвоката в таких правовідносинах;

- визначено і розкрито тенденції сучасних адміністративно-правових досліджень процесуальної форми, які розкривають складність розуміння і використання в адміністративному праві і процесі даної категорії;

- запропоновано класифікацію процесуальних форм участі адвоката в адміністративному процесі, що дозволяє в комплексі досягнути значення участі адвоката в адміністративних провадженнях;

- на підставі аналізу структури адміністративного процесу була розкрита специфіка участі адвоката на кожній із стадій адміністративного судочинства;

- запропоновано введення в науковий обіг поняття «трьохрівнева функціонально-процесуальна система нормативного закріплення форм участі адвоката в адміністративному судочинстві», яка розкриває специфіку сучасного нормативно-правового закріплення процесуальних форм участі адвоката в адміністративному процесі;

удосконалено:

- положення щодо визначення змісту та структури ознак процесуальної форми, що може бути використано для покращення як форм адміністративного судочинства, так і форм участі в адміністративному судочинстві адміністративного суду і інших учасників провадження;

- теоретичні положення щодо адміністративного провадження як категорії адміністративного права і процесу, що може бути використано для вдосконалення норм адміністративного процедурного та адміністративного процесуального законодавства;

дістали подальшого розвитку:

- положення щодо розкриття змісту адміністративного процесу, що дозволило визначатись із групою правовідносин, які є адміністративними процесуальними правовідносинами та в яких бере участь адвокат;

– наукові положення щодо суб'єктів адміністративного права, адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу, що дозволило розкрити особливості участі адвоката в адміністративних провадженнях;

– положення щодо змісту і видів адвокатської діяльності, що дозволило комплексно охарактеризувати специфіку участі адвоката в адміністративному судочинстві – безпосередньо як учасника процесу (в статусі представника) та як учасника суміжних адміністративних процесуальних правовідносин.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи.

Отримані результати дисертаційної роботи можуть бути використані у: *правозастосовній діяльності* – для покращення адміністративного судочинства та адвокатської діяльності; *науково-дослідній сфері* – для здійснення досліджень, присвячених процесуальній формі, адміністративному процесу та особливостям участі адвоката в адміністративному процесі; *навчальному процесі* – для підготовки навчально-методичних матеріалів та проведення практичних занять із дисциплін «Адміністративне право України», «Адвокатська діяльність» і ін.; *правотворчій діяльності* – для вдосконалення положень чинного адміністративного процесуального законодавства.

6. Оцінка структури та обсягу дисертації, її мови та стилю.

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, є логічно завершеною, характеризується єдністю форми і змісту та свідчить про особистий внесок дослідника в юридичну науку.

Дисертація Пузирного О. О. характеризується системним підходом до предмету дослідження. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Структура повністю відповідає цілям і завданням дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені автором. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується критичним аналізом наявних використаних джерел, вітчизняного та зарубіжного законодавства, статистичних матеріалів та матеріалів судової практики.

Таким чином, дисертаційне дослідження «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні» підготовлено відповідно до вимог

національного законодавства, а її автор – Пузирний О. О. – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право».

7. Результати перевірки роботи на академічний плагіат.

Дисертаційна робота була перевірена автоматизованим сервісом пошуку плагіату Strikeplagiarism.com. Результати перевірки зафіксовано у Довідці сектору моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова від 28 травня 2026 року. Оригінальність тексту дисертації становить 91,58%.

Частина текстових фрагментів роботи, які визначені сервісом Strikeplagiarism.com як такі, що мають схожість з іншими джерелами з Інтернету (0,59%, 0,56%, 0,24%, 0,17%, 0,09% тексту), є фрагментами статей авторства О. О. Пузирного (у сумі складає 1,65%). Інші текстові співпадіння з інтернет-джерелами та іншими джерелами можуть бути кваліфіковані як співпадіння у списку використаних джерел, стандартні обороти – кліше, стандартна юридична термінологія та правові поняття, що трапляються у наукових працях та текстах нормативно-правових актів, що свідчить про сталість категоріального апарату та тезаурусу, який використовував здобувач. Відсоток співпадіння у кожному з інтернет-джерел є незначним.

Виявлені текстові збіги не стосуються наукової новизни роботи та не впливають на отримані автором висновки. Оформлення цитувань та наукового апарату є коректним. Інші факти, встановлені експертами у процесі перевірки, відсутні. Таким чином, виявлені текстові збіги не є плагіатом та не тягнуть за собою порушення автором принципів академічної доброчесності.

Висновок: За результатами перевірки дисертація Пузирного Олександра Олександровича на тему «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні» визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів академічного плагіату, фактів недоброчесності та може бути рекомендована до захисту.

8. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації:

1. Заліпаєв Ю. В., Пузирний О. О. Проблемні питання захисту адвокатом прав інтелектуальної власності. *Правова держава*. 2023. № 50. С. 43-52. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2023.50.280268>.

2. Пузирний О. О. Процесуальна форма як категорія адміністративного права та процесу. *Науковий вісник Ужгородського*

національного університету: серія право. 2024. Випуск 82. Частина 2. С. 253-258. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.40>.

3. Пузирний О. О. Представництво інтересів особи в адміністративному судочинстві як процесуальна форма участі адвоката в адміністративному провадженні. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2025. Том 2. № 5. С. 282-287. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.2.42>.

4. Пузирний О. О. Роль адвоката в адміністративному провадженні: процесуальні механізми, виклики та перспективи. *Dictum factum*. 2025. № 2 (18). С. 261-268. DOI: <https://doi.org/10.32703/2663-6352/2025-2-18-261-268>.

Тези доповідей в збірниках матеріалів наукових та науково-практичних конференцій:

1. Пузирний О. О. Правовий статус адвоката в адміністративному судочинстві. *Матеріали 77-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (23-25 листопада 2022 р., м. Одеса) /* відп. ред. О. В. Побережець; ред. кол.: А. Л. Святошнюк, Т. В. Степанова та ін. Одеса : Олді+, 2022. С. 24-26.

2. Пузирний О. О. Особливості співвідношення представництва та захисту інтересів особи адвокатом в адміністративному процесі. *Матеріали 78-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (22-24 листопада 2023 р., м. Одеса) /* ОНУ ім. І. І. Мечникова, ЕПФ; відп. ред. О. В. Побережець ; ред. кол.: Є. І. Масленніков, А. Л. Святошнюк та ін. Одеса : Олді+, 2023. С. 18-24.

3. Пузирний О. О. Соціальний захист військовослужбовців в адміністративному судочинстві під час військового стану: сучасні виклики та перспективи розвитку. *Збірник тез доповідей студентів, аспірантів та здобувачів – учасників 80-ї звітної конференції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Секція економічних і правових наук (23-25 квітня 2024 р., м. Одеса) /* відп. ред. О. В. Побережець; ред. кол.: О. І. Донченко, Є. І. Масленніков, А. Л. Святошнюк та ін. Одеса : Олді+, 2024. С. 195-199.

4. Пузирний О. О. Сучасні виклики та перспективи соціального захисту військовослужбовців в адміністративному судочинстві під час військового стану. *Публічна влада в умовах режиму воєнного стану: виклики, рішення, європейський вектор : матеріали II Міжнародної науково-*

практичної конференції (10 квітня 2025 р., м. Київ) : електр. збірник / Ред. кол.: О. Васильченко, П. Діхтієвський, Т. Дідич, О. Банчук, Т. Коломоєць, І. Гаєвський, Р. Усенко, В. Пашинський, Г. Дубов, В. Яцуба ; за загальною редакцією д.ю.наук, проф. П. Діхтієвського. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. С. 475-477.

5. Пузирний О. О. Розуміння процесуальної форми адміністративного судочинства та її елементів в науці адміністративного права. *Права людини та публічне врядування : матеріали VIII Міжнародного правничого форуму, (м. Чернівці, 30 травня 2025 р.).* Львів-Торунь : Liha-Pres, 2025. С. 536-539.

9. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо.

Основні положення дисертації апробовано на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: «77-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (м. Одеса, 2022 р.); «78-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (м. Одеса, 2023 р.); «80-ї звітної конференції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (м. Одеса, 2024 р.); «Публічна влада в умовах режиму воєнного стану: виклики, рішення, європейський вектор» (м. Київ, 2025 р.); «Права людини та публічне врядування» (м. Чернівці, 2025 р.).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Пузирного Олександра Олександровича на тему «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні».

2. Констатувати, що дисертація Пузирного Олександра Олександровича за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичним та практичним значенням, змістом та оформленням повністю відповідає

вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

3. Наукові результати дисертації висвітлено у 9 наукових публікаціях, що відповідають вимогам чинного законодавства для здобуття ступеня доктора філософії. З них 4 статті у наукових фахових виданнях України.

4. Рекомендувати дисертацію Пузирного Олександра Олександровича «Процесуальні форми участі адвоката в адміністративному провадженні», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії, з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 «Право» для подання до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати голосування щодо затвердження Висновку та рекомендації до захисту дисертації:

За	-	17
Проти	-	немає
Утримались	-	немає

Головуючий на міжкафедральному науковому семінарі:

доктор юридичних наук, професор
завідувач кафедри кримінального
права, кримінального процесу
та криміналістики

О.А. Чуваков

Секретар:

кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри адміністративного
та господарського права

М.А. Баламуш

ОСВІТНИЙ ПІДПИС

О. Чувакова
М. Баламуш
ЗАСВІДЧУЮ

СТ. ІНСПЕКТОР ВІДДІЛУ КАДРІВ

Г. Овчарук